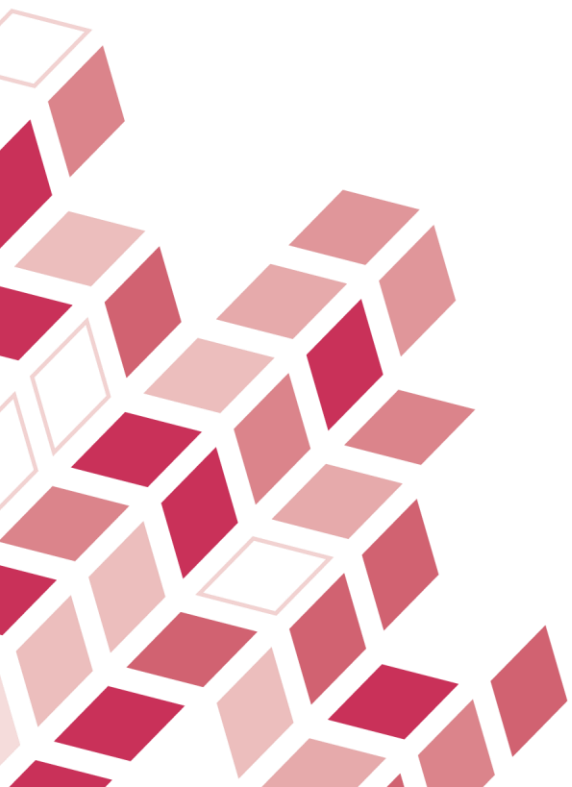

NOKUTs tilsynsrapporter

Foto og informasjon 1

Noroff Fagskole AS

Juni 2013

Utdanningssted:	Noroff Fagskole AS i Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Oslo og Fredrikstad samt nettstudier
Utdanningstilbud:	Foto og informasjon 1
Dato for vedtak:	11. juni 2013
Utdanningslengde:	Ett år
Sakkyndige:	Hedevig Anker og Arne Jensen
Saksnummer:	12/170

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Fotokunstner, Hedevig Anker
- Kursutvikler Arne Jansen, NKI Nettstudier

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes den sakkyndige rapporten (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

Oslo, 11. juni 2013

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner.

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	ii
1 Informasjon om søkeren.....	1
1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2 Informasjon om prosessen	2
2.1 Innledende vurdering	2
2.2 Sakkyndig vurdering.....	2
2.3 Tilsvarsrunde	3
2.4 Vedtak.....	3
3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	4
3.1 Oppsummering	4
3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner	5
3.3 Faglig innhold.....	8
3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	10
3.5 Eksamen og vitnemål.....	17
3.6 Infrastruktur	19
3.7 Konklusjon fra de sakkyndige	22
4 Tilsvarsrunde.....	24
4.1 Læringsmål (kriterium 2).....	24
4.2 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)	24
4.3 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8).....	25
4.4 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)	26
4.5 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11).....	26
4.6 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)	27
4.7 Sensorenes kompetanse (kriterium 14).....	27
4.8 Faglig samarbeid (kriterium 18)	28
4.9 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	28
4.10 NOKUTs krav angående informasjon fra søker om fagskoletilbudet	28
5 Ny tilsvarsrunde	31
6 Tilsagn om godkjenning	32
7 Tilbyders tilbakemelding.....	32
8 Vedtak	33

9 Dokumentasjon	33
Vedlegg 1:.....	34
Vedlegg 2:.....	35

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Noroff Fagskole AS søkte NOKUT 15. februar 2012 om godkjenning av fagskoleutdanningen *fotostudiet 1*. Etter anbefaling fra den sakkyndige komiteen, har tilbyder endret navnet på utdanningen til *foto og informasjon 1*. Utdanningstilbudet er et ettårig tilbud som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Noroff Fagskole AS' læresteder i Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Oslo, Fredrikstad samt som nettstudier, og det er søkt godkjenning for inntil 20 studenter for hvert av de stedbaserte tilbudene og inntil 40 studenter ved det nettbaserte tilbudet.

Søker har allerede 72 godkjente fagskoletilbud:

- 3D design, syv tilbud
- 3D design og animasjon, syv tilbud
- 3D Filmproduksjon, fire tilbud
- 3D spilldesign, syv tilbud
- Design og mediekommunikasjon, syv tilbud
- Film- og TV-produksjon, fire tilbud
- Filmproduksjon, fire tilbud
- Grafisk design
- Lyd- og musikkproduksjon, fire tilbud
- Lyd- og musikkproduksjon 2, fire tilbud
- Lønns- og personalkonsulent, to tilbud
- Multimediedesign, syv tilbud
- Nettverk og IT-sikkerhet, fire tilbud
- Nettverk og systemadministrasjon, fem tilbud
- Regnskapskonsulent, to tilbud
- Teknisk Design med DAK 2D/3D, to tilbud
- Visuelle effekter

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT den 31. mars 2011, jf. NOKUTs sak 11/115. Styreordning og reglement er funnet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 12/180 - 12, 12/207-8.

Vurdering

Opptakskrav for fagskoleutdanningene er ikke beskrevet på hjemmesiden. Dersom man klikker på «Søk opptak nå», vil det være mulig å finne frem til skolens reglement. Dette er det eneste stedet hvor opptakskrav er beskrevet. Reglementet som er tilgjengelig via hjemmesiden, trådte i kraft 2. februar 2012. Tilbyder bør sørge for at opptakskravene for fagskoleutdanningene er lett tilgjengelig for aktuelle søkere. I tillegg må reglementet skiftes ut med den siste reviderte versjonen.

Konklusjon

Tilbyder må oppdatere hjemmesiden.

2 Informasjon om prosessen

2.1 Innledende vurdering

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

Forutsetningene for at en søknad om godkjenning av en fagskoleutdanning tas under behandling, er at søknaden beskriver og dokumenterer kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad. Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning (Normert arbeidsmengde for fagskolestudenter skal ligge på mellom 1 500 og 1 800 timer per hele studieår.).

Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet. For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

I den innledende vurderingen ser NOKUT på om søkeren har en styreordning, et reglement og et system for kvalitetssikring som er tilfredsstillende i henhold til lover og regler, jf. NOKUTs retningslinjer, kapittel 5 og 6. Ulike sider rundt ansvarsforhold må også være avklart. Hvis forutsetningene for videre behandling ikke er til stede, blir søknaden avvist. Søkeren kan da tidligst søke om ny godkjenning i neste søknadsrunde.

NOKUTs vurdering av systemet for kvalitetssikring kan ikke påklages, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (NOKUT-forskriften) § 1-9 c).

2.2 Sakkyndig vurdering

Hvis forutsetningene for videre behandling er til stede, blir søknaden vurdert av en sakkyndig komité. Komiteen vurderer om de faglige kriteriene for å få godkjent en fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt. Disse kriteriene står i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Det er i alt 18 kriterier. Disse er delt inn i fem områder

- Læringsmål og kvalifikasjoner (kriterium 1-5)
- Faglig innhold (kriterium 6 og 7)
- Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer (kriterium 8-12)
- Eksamen og vitnemål (kriterium 13 og 14)
- Infrastruktur (kriterium 15-18)

Kriterium 5, vedrørende nasjonale krav og internasjonale forpliktende avtaler, blir kun vurdert der dette er aktuelt.

Kriterium 10, vedrørende praksis i utdanningen, blir kun vurdert der praksis er en del av utdanningen eller der de sakkyndige mener praksis må være en del av utdanningen.

De sakkyndige må finne at alle kriteriene er oppfylt på en tilfredsstillende måte for at utdannings-tilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Komiteen konkluderer under hvert kriterium om noe må eller bør endres for at kriteriet skal bli oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Hvis komiteen finner at alle kriteriene er oppfylt på en tilfredsstillende måte, anbefaler den at søknaden godkjennes. NOKUT fatter så vedtak i saken.

2.3 Tilsvaarsrunde

Søkerens tilbakemelding på sakkyndig vurdering

Hvis komiteen finner at ett eller flere kriterier ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, får søkeren minimum seks uker på å uttale seg om de sakkyndiges vurderinger (tilsvaarsrunde), jf. NOKUT-forskriften § 5-1 (3). Søkeren får tilsendt en mal som skal benyttes. Hensikten med tilsvaarsrunden er at søkeren kan oppklare eventuelle misforståelser fra de sakkyndiges side.

I utgangspunktet baseres søknadsprosessen på den informasjon, og den utdanningsplan, søkeren har presentert for NOKUT på søknadstidspunktet. I tilsvaarsrunden tillater imidlertid NOKUT mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden. Dersom nødvendige justeringer krever endringer i utdanningsplanen, må en oppdatert plan legges ved tilsvaret.

Hvis søkeren, i sin tilbakemelding i tilsvaarsrunden, kommer med større endringer i studieplanen eller opplegget rundt, anser NOKUT dette for å være en ny søknad. Tilsvaret blir da avvist. NOKUT fatter så vedtak i saken.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Hvis søkeren har kommet med en tilbakemelding i tilsvaarsrunden innen fristen, og denne tilbakemeldingen ikke medfører større endringer i studieplanen eller opplegget rundt, vurderer den sakkyndige komiteen tilbakemeldingen. Komiteen kan enten opprettholde sin vurdering av den eller de aktuelle kriteriene, eller endre sin konklusjon til fordel for søkeren.

Komiteen gir så sin endelige tilrådning. Hvis det fortsatt er kriterier som ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, tilrår komiteen at søknaden ikke godkjennes. I motsatt fall tilrår komiteen at søknaden godkjennes.

Komiteens vurderinger og tilrådning kan ikke påklages, jf. NOKUT-forskriften § 1-9 c).

2.4 Vedtak

Søknadsprosessen avsluttes med at NOKUT fatter vedtak i saken.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapittelet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

3.1 Oppsummering

Fotografer har en viktig rolle i samfunnet med å dokumentere og tolke våre umiddelbare omgivelser for ettertiden. Å utdanne seg til fotograf i dagens samfunn er en risikabel vei å gå. Det er et mangfoldig og spennende yrke med mange muligheter samtidig som det er hard konkurranse.

Fotografiet er i en rivende utvikling både teknologisk og som globalt kommunikasjonsverktøy, og det stilles høye krav til både digital teknisk kompetanse og visuell retorikk for å kunne utføre yrket etter de standarder som kreves innen de ulike fagfelt og sjangre.

Vi ser på det som svært viktig at studentene allerede før studiestart får et realistisk bilde av hva dette yrket krever og hvor vanskelig det er å etablere seg etter endt utdanning. Å kunne utøve et yrke som selvstendig fotograf, og å kunne leve av det, krever i tillegg til utdanning også lang erfaring innenfor bransjen.

Søknadens kvalitet ligger først og fremst i at fotostudiet gir en konkret yrkesrettet kompetanse innen avgrensede områder i fotofaget og at man allerede i studietiden har mulighet til å fordype seg i bestemte sjangre som for eksempel industrifotografi, portrettfotografi eller eiendomsfotografi.

I fotofaget lærer man best av egen erfaring, kravet til egenproduksjon er derfor vesentlig for et studium. Dette ser vi som ivarettatt gjennom studiets oppbygging og evalueringsordning.

Samtidig er studentens progresjon og læringskurve svært avhengig av en stabil og kontinuerlig faglig kvalifisert veiledning gjennom hele studieløpet. Vi ser derfor på betydningen av faglæreres deltagelse i undervisningen som av høyeste relevans.

Det stilles helt ulike krav til en studiofotograf som jobber med produkt- og matfotografering, enn til en dokumentar- eller pressefotograf. Å kunne tolke visuelle uttrykk og forstå fotografiets og mediens rolle i samfunnet er likeledes et fagfelt som ligger et godt stykke unna kameratekniske og digitale ferdigheter.

Det er derfor vesentlig at studiet har kvalifiserte faglærere med variert bakgrunn og ulik faglig kompetanse.

Følgende kriterier vurderes som tilfredsstillende: 1, 3, 4, 7, 10, 13, 15, 16 og 17.¹

Følgende kriterier vurderes som ikke tilfredsstillende: 2, 6, 8, 9, 11, 12, 14 og 18.

---

¹ De sakkyndige har endret sine vurderinger etter tilsvarsrunden. Se punkt 4.9.

3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

3.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Studiets navn er *fotostudiet 1*.

Utdanningstilbyder sier om utdanningstilbudets navn:

Studiet gir en praktisk tilnærming til arbeidet som selvstendig fotograf og som fotograf i organisasjons- og næringsliv. Med en kombinasjon av praktisk arbeid og relevant teori vil studenten få all grunnleggende kunnskap han trenger for å jobbe med foto i studio og på location.

Studiet gir en særlig innføring i arbeid med foto i informasjonsbransjen, med vekt på en teoretisk forståelse av de behov denne type arbeid har. Opplæring i produkt- og reklamefoto sammen med arkitekturfoto for eiendomsmeglerbransjen gi [Sic] studentene kunnskap som er relevant for morgendagens fotografer.

Vurdering

Vi vurderer navnet på utdanningstilbudet som dekkende, men anbefaler at utdanningstilbyder vurderer et navn som tydeligere kommuniserer hvilken retning innen fotofaget tilbudet kvalifiserer til, da navnet kan oppfattes for generelt i forhold til undervisningstilbudets innhold.

Søker fremhever i begrunnelsen for hvorfor navnet er dekkende for innholdet, og den yrkeskompetansen studenten oppnår at: «*Studiet gir en særlig innføring i arbeid med foto i informasjonsbransjen.*» Videre presiseres det at utdanningstilbudets hovedmål er å «*...utdanne fotografer som kan ta del i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet i ulike bedrifter og organisasjoner.*»

Etter vår mening vil det være en fordel hvis dette også kommer frem i utdanningstilbudets navn. For eksempel *informasjonsfotografering* eller lignende. Vi har imidlertid forståelse for at tilbyder ønsker et navn som ikke er for snevert og har ingen innvendinger mot dette.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere et navn som tydeligere kommuniserer hvilken retning innen fotofaget tilbudet kvalifiserer til.

3.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Læringsmålene er beskrevet som kunnskaper, ferdigheter og kompetanse for den enkelte modul i studieplanen. Innenfor disse kriteriene ligger det både tekniske, visuelle, og teoretiske læringsmål. De viser til aktualitet, bredde og variasjon innen det beskrevne fagområdet.

Vurdering

Tilsvarende utdanning er i dag ikke tilgjengelig på videregående skoles nivå og vi vurderer det slik at studiet gir kvalifikasjoner på tertiært nivå.

Læringsmålene er i hovedsak tilfredsstillende for utdanningens varighet på ett år, og dekkende for utdanningens hovedmål om å utdanne fotografer som kan ta del i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet i ulike bedrifter og organisasjoner.

Læringsmålene beskriver et utdanningstilbud som gir ferdigheter på et grunnleggende nivå for å kunne jobbe med fotografi innen bedriftsfotografering, portrettfotografering, produktfotografi og mindre begrensede dokumentasjonsoppdrag.

Vi kan imidlertid ikke se at læringsmålene tar høyde for at studenten skal kunne virke som kommersiell fotograf, pressefotograf eller reklamefotograf etter første studieår.

Videre synes vi at yrkene kunstfotograf og fotolærer ligger på et for høyt nivå for fagskoleutdanning. For kunstfotografi finnes det flere etablerte utdanninger på høgskolenivå og det kreves pedagogisk utdanning for å jobbe som fotolærer.

For å kunne starte egen virksomhet som fotohandler kreves kunnskap om næringsvirksomhet, som ikke er med i studieplanen.

Vi vil også påpeke at den oppgitte yrkeskompetansen i søknaden for det ettårige fagskoletilbudet *fotostudiet 1* er identisk med den som er oppgitt for det toårige fotostudiet.

Vi understreker at læringsmålene er tilfredsstillende i forhold til utdanningstilbudets hovedmål, men ikke dekkende for alle de yrkeskompetansene tilbyder sier at studenten vil oppnå etter ett år.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- fjerne informasjon om at det ettårige utdanningstilbudet gir yrkeskompetanse som kvalifiserer til å arbeide som kommersiell fotograf, pressefotograf, reklamefotograf, kunstfotograf, fotolærer og fotohandler

- differensiere oppnådd yrkeskompetanse (jobbmuligheter) etter fullført første og andre år i studieplanen

3.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Presentasjon

Utdanningstilbyder fremhever den rivende utviklingen innen digital bildeskaping og bildebearbeiding, og at studiets kombinasjon av fagområder innen fotografering, informasjon og samfunnskontakt, mediekunnskap og visuell retorikk gir studentene mulighet for varierte arbeidsoppgaver innen nærings- og organisasjonsliv.

Vurdering

Utdanningstilbudets hovedmålsetting «... å utdanne fotografer som kan ta del i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet i ulike bedrifter og organisasjoner» vurderes som relevant i forhold til nåværende og fremtidige behov i nærings- og samfunnsliv.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Utdanningen bygger ikke på fagbrev, svennebrev eller yrkeskompetanse fra videregående skole. For opptak til utdanningstilbudet kreves fullført og bestått treårig videregående opplæring. Det er anledning til å søke opptak på grunnlag av realkompetanse. Opptakskravene er beskrevet i eget opptaksreglement.

Vurdering

Opptakskravene samsvarer med det faglige innholdet og de læringsmålene som utdanningstilbudet bygger på.

Det formelle reglementet for opptak, og vurderingskriteriene for opptak ved realkompetansevurdering, er dekkende for å sikre at studenter som tas opp til utdanningstilbudet har tilstrekkelig bakgrunn og modenhet til å kunne fullføre utdanningen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Faglig innhold

3.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Planen for utdanningstilbudet kalles *Studieplan* og dekker både den ettårige og den toårige utdanningen. Studieplanen innledes med et modulkart som viser oversikten over utdanningstilbudets prosjekter gjennom fire semestre og praktisk informasjon om kvalifikasjoner etter endt studium.

Videre kommer en beskrivelse av utdanningstilbudets målsettinger, oppbygging og en differensiering av den ettårige og den toårige utdanningen. Den har videre en oversikt over tekniske krav til studentene angående kamerautstyr, tilgang til nett for nettstudenter, samt oversikt over hva skolen kan tilby av utstyr.

Hovedinnholdet i studieplanen er en beskrivelse av hver modul i utdanningstilbudet.

Modulbeskrivelsene inneholder en liste over hvilke kunnskaper, ferdigheter og kompetanser som studenten skal være i besittelse av etter å ha fullført en prosjektoppgave under hver modul.

Modulbeskrivelsene inneholder også oversikt over tekniske krav til gjennomføring av oppgavene, samt en pensumliste som er relevant for hver enkelt modul.

For det stedbaserte tilbudet er forventet arbeidsmengde 40 timer per uke, hvorav 20 timer er fordelt på forelesninger, praktiske demonstrasjoner og lærerstøttet arbeid. De resterende 20 timer er avsatt til fordypning, selvstudier og oppgaveløsning.

For det fjernbaserte tilbudet er forventet arbeidsmengde 40 timer per uke.

Utdanningstilbudet er på det første året delt inn i ti moduler fordelt på to semestre. Modulenes lengde varierer fra to til seks uker med variasjon mellom tekniske, teoretiske og praktiske oppgaver. Studiet avsluttes med et studieprosjekt og en digital avgangsutstilling.

Studieplanen viser sammenhengen mellom modulene ved at de er satt opp skjematisk likt og i rekkefølge.

Prosjektoppgavene vurderes etter karaktersystemet A - F, og studentene får en skriftlig tilbakemelding for hver modul.

Vurdering

Studieplanen er oversiktlig og gir et informativt bilde av utdanningstilbudets innhold og progresjon gjennom fire semestre. Kunnskaper, ferdigheter og kompetanse er beskrevet på en slik måte at de gir inntrykk av et variert utdanningstilbud. Læringsmålene har en jevn progresjon gjennom utdanningen og de ulike modulene bygger på hverandre. Oversikten gir studentene mulighet til å kontrollere at de får det utdanningstilbudet lover.

Den vedlagte studieplanen omfatter hele utdanningen på to år og det er ingen separat studieplan for det ettårige studiet. I utgangspunktet er ikke dette noe problem da planen tydelig viser hvilke moduler som inngår i hvert semester og har en egen målbeskrivelse for første år (*fotostudiet 1*).

Vi savner imidlertid en tilsvarende tydelig oversikt over hvilke arbeidsoppgaver og stillinger studenten kvalifiserer til etter fullført ettårig utdanning. Studieplanens side 5 spesifiserer kun dette for utdanningsløp med to års varighet. (Ref. vurdering av kriterium 2, læringsmål.)

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- spesifisere i studieplanen hvilke arbeidsoppgaver og stillinger studenten kvalifiserer til etter fullført ettårig utdanning (Ref. vurdering av kriterium 2)
- fjerne informasjon om at utdanningstilbudet gir yrkeskompetanse som kvalifiserer for å arbeide som kommersiell fotograf, pressefotograf, reklamefotograf, kunstfotograf, fotolærer og fotohandler etter fullført ett års utdanning (Ref. vurdering av kriterium 2)
- differensiere i studieplanen oppnådd yrkeskompetanse (jobbmuligheter) etter fullført første og andre år av utdanningen

3.3.2 Utdanningstilbudets innhold (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Utdanningstilbudets moduler varierer mellom fagene fototeori og informasjon som inneholder teknisk opplæring, samt teoretisk- og fotohistorisk kunnskap. I tillegg kommer prosjektoppgaver som er rettet mot de ulike fagfeltene journalistikk, dokumentar- og arkitekturfotografi. Det er egne moduler med lyssetting og studiofoto.

Etter fullført utdanning sitter studenten igjen med erfaring fra seks ulike yrkesrettede fotoprojekter: kommunikasjons- og informasjonsarbeid, studiofotografering, portrettfotografering, arkitektur- og eiendomsfotografering, fotojournalistikk og dokumentarfotografering.

Vurdering

Vi vurderer innholdet i utdanningstilbudet som tilstrekkelig sammensatt og variert til at studentene vil nå læringsmålene. Videre synes vi at innholdet er relevant i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

3.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Stedbasert tilbud

Undervisningen for det stedbaserte tilbudet varierer mellom klasseromsundervisning med forelesninger, leksjoner og praktiske oppgaver.

Studentene har 20 timer per uke med lærerstøttet undervisning innbefattet forelesninger, demonstrasjoner, praktiske oppgaver og lærerstøttet arbeid (som vi forstår som veiledning). 20 undervisningstimer per uke er satt av til egenarbeid/selvstudier, innbefattet e-læring og fordypning.

Nettbasert tilbud

Undervisningen for det nettbaserte tilbudet gis gjennom et digitalt klasserom på undervisningstilbyders læringsplattform (LMS).

Studentene gis tilgang til studiemateriell for de aktuelle modulene i henhold til studieplanen. Studiematerialet er en kombinasjon av forelesninger, demonstrasjoner og praktiske oppgaver. Materialet presenteres som skriftlige leksjoner med bilder og eksempler, samt videoleksjoner understøttet av tekst eller lyd.

Studentene løser praktiske oppgaver i tilknytning til leksjonene og bruker læringsplattformen til kommunikasjon og samarbeid med andre studenter, samt for å få veiledning og tilbakemelding fra faglærer.

For hver modul får studentene en plan som spesifiserer hva som forventes av dem. Her angis hvilke leksjoner, hvilken pensumlitteratur og ressurser studenten skal arbeide med, samt hvilke obligatoriske oppgaver og prosjekter som må gjennomføres.

Alt fagstoff kombineres slik at studentene får en mest mulig praktisk rettet opplæring.

Det vil bli avholdt to fagsamlinger per kalenderår med temaene aktfoto, lyssetting og byfotografering. Nettstudentene må gjennomføre minst én slik fagsamling for å bestå studiet.

Ved studiets avslutning må studenten lage en utstilling i et innleid studio, bibliotek eller annet offentlig lokale. Dette må dokumenteres med video som leveres som en del av presentasjonen.

Vurdering

Stedbasert tilbud

Undervisningsform og arbeidsmetoder for det stedbaserte tilbudet virker variert og tilstrekkelig for gjennomføring av studieplanen og oppnåelse av de spesifiserte læringsmålene.

Nettbasert tilbud

Undervisningsform og arbeidsmetoder for det nettbaserte tilbudet virker i utgangspunktet variert og tilstrekkelig for gjennomføring av studieplanen og oppnåelse av de spesifiserte læringsmålene.

I søknaden presiseres det at temaene lyssetting og aktfoto forutsetter bruk av fotostudio for å kunne gjennomføre læreplanen og utføre oppgavene. For nettstudentene er dette ivarettatt ved at de må delta på en obligatorisk samling i løpet av studietiden.

Søknaden og den vedlagte dokumentasjonen sier imidlertid ingenting om lengden på samlingene eller hvor de gjennomføres.

For at undervisningstilbudet skal kunne gjennomføres på en tilfredsstillende måte, er det vesentlig at samlingen har et omfang som sikrer at studentene rekker å få nødvendig veiledning, tid til øvelser og til å løse obligatoriske oppgaver.

I studieplanen er modulene Lyssetting og Studiofoto oppgitt med totalt 36 timer lærerstøttet arbeid og oppgaveløsning. I tillegg kommer behovet for å kunne øve.

Vi forutsetter at ikke alle timer lærerstøttet arbeid og oppgaveløsning i modulene krever tilgang til studio, og videre at det er mulig å komprimere undervisningen noe ved en samling uten at det går ut over læringsutbyttet.

Vi vil anslå et omfang for samlingene på 16-24 timer. En løsning kan for eksempel være helgesamlinger (fredag ettermiddag til søndag ettermiddag) med undervisning på dagtid og fri tilgang til fotostudio på kveldstid.

Det bør også tilrettelegges for at nettstudenter som ønsker det kan gjøre avtale om å benytte fotostudio på tilbyders undervisningssteder ut over de fastsatte samlingene.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- godtgjøre at lengden og omfanget på den obligatoriske samlingen er tilstrekkelig til at nettstudentene får gjennomført nødvendig undervisning, øvelser og oppgavearbeid som krever tilgang til fotostudio
- levere en plan for samlinger som viser hvor mye lærerstøttet undervisning nettstudentene vil få i løpet av samlingen og hvilken tilgang de for øvrig vil ha til studio i løpet av samlingen

Tilbyder bør legge til rette for at nettstudenter som ønsker det kan gjøre avtale om å benytte fotostudio på tilbyders undervisningssteder ut over de fastsatte samlingene.

3.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Stedbasert tilbud

På hvert studiested blir studiet administrert av en hovedlærer som også fungerer som veileder. I løpet av studiet skal det gjennomføres flere samtaler med hver student for å kartlegge progresjon og andre forhold som spiller inn på studiehverdagen.

«Prosjektoppgavene har en viss grad av valgfrihet i forhold til gjennomføringen. Dermed kan faglærer og hovedlærer være med på å tilrettelegge studiet til ulike behov studentene måtte ha.»

(Søknaden, s. 13)

Nettbasert tilbud

Det nettbaserte undervisningstilbudet kan tas på heltid i løpet av ett år eller på deltid over to år. Deltidsmodellen er et tilbud til studenter som av ulike årsaker ikke har mulighet til å følge fulltidsundervisning.

Ved opptak gjennomføres en samtale med studenten for å kartlegge om det er spesielle behov som det må tilrettelegges for.

Nettstudiet har oppstart fire ganger per år for både heltids- og deltidsmoellen. Ved sykdom eller andre studieavbrudd er det mulig å endre studieløpet og fortsette studiet med en senere oppstartgruppe. Det er også mulig å endre studiebelastning fra heltid til deltid eller omvendt.

Nettstudentene står fritt i forhold til hvordan studiedagen og studieuken legges opp innenfor de fastsatte rammene i studieplanen.

Ved oppstart får studentene tilsendt påloggingsinformasjon til den digitale læringsplattformen (LMS) og kan benytte e-post eller telefonsupport hvis det oppstår problemer.

Studenten gjennomfører egne opplæringsleksjoner som gir nødvendig informasjon om utdanningstilbudet, studieplanen, frister for innlevering av oppgaver og prosjekter, samt læringsomgivelsene (bruk av læringsplattformen).

Videre blir studenten kjent med medstudenter og kan eventuelt finne samarbeidspartnere.

Nettstudenter får oppfølging via læringsplattformen hvor faglærer følger med på studentens faglige modning og utvikling. Innlevering av oppgaver og prosjekter gjøres også i læringsplattformen og faglærer kan gi både kunstnerisk og teknisk oppfølging til alle studenter og studentgrupper.

Ved at studentene må gjennomføre jevnlig innleveringer vil det fort avdekkes om noen studenter avviker fra tiltenkt studieprogresjon, slik at det eventuelt kan settes inn tiltak.

Undervisningstilbyder har kjernetid for veiledning/lærer støtte på nett, mandag til torsdag kl. 9-14. Innenfor denne perioden kan studentene forvente forholdsvis raskt svar på henvendelser. Normalt i løpet av en-to timer, dog ikke mer enn 24 timer.

Vurdering

Stedbasert tilbud

Det pedagogiske opplegget virker gjennomtenkt og er basert på erfaring utdanningstilbyder har med beslektede utdanninger på tilsvarende nivå. Utdanningen er ikke av en slik art at den krever spesielle tilpassinger ut over det man må forvente for yrkesrettede utdanninger på tertiært nivå.

Vi vurderer at det pedagogiske opplegget og tilpassing til enkeltstudenters behov er tilfredsstillende for den stedbaserte utdanningen.

Nettbasert tilbud

Det pedagogiske opplegget virker gjennomtenkt og er basert på erfaring utdanningstilbyder har med beslektede utdanninger på tilsvarende nivå. Utdanningen er ikke av en slik art at den krever spesielle faglige tilpassinger ut over det man må forvente for yrkesrettede utdanninger på tertiært nivå.

Vi vurderer at det pedagogiske opplegget og tilpassing til enkeltstudenters behov er tilfredsstillende og at det gir den fleksibilitet som forventes av nettbasert utdanning.

Undervisningstilbyder skriver i søknaden at «*Flere av oppgavene krever samarbeid med andre studenter.*»

Videre står det i beskrivelsen av hvordan nettstudentene veiledes at studentene ved oppstart skal gjennomføre egne opplæringsleksjoner som blant annet har til hensikt å «*Gjøre studentene kjent med medstudenter og eventuelt finne samarbeidspartnere.*»

Vi merker oss her ordet «*eventuelt*». Når oppgaver i undervisningstilbudet krever samarbeid med andre studenter, må undervisningstilbyder sørge for at alle nettstudenter har et tilstrekkelig antall samarbeidspartnere til å kunne gjennomføre oppgavene.

Her må det også tas høyde for at studenter kan falle fra underveis eller må utsette/forlenge studiet på grunn av sykdom eller annet. Det må derfor finnes en rutine for å sikre at den enkelte nettstudent kan fullføre oppgaver som krever samarbeid.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må redegjøre for hvordan undervisningstilbyder sikrer at alle nettstudenter har et tilstrekkelig antall samarbeidspartnere til å kunne gjennomføre oppgaver som krever samarbeid.

3.4.1 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Undervisningstilbudet inneholder ikke praksis.

Vurdering

Praksis i bedrift eller tilsvarende er ikke påkrevet for å kunne gjennomføre undervisningstilbudet på en tilfredsstillende måte.

I forhold til praktisk oppgavearbeid er dette godt ivaretatt i studieplanen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4.2 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

Stedbasert tilbud

Erfaring utdanningstilbyder har gjort seg fra andre undervisningstilbud viser at 20 studenter i en klasse med en 100 % lærerstilling fungerer greit. I tillegg til lærerstillingen inngås vikaravtale med bemanningsbyrå for å sikre kontinuitet ved for eksempel sykdom. Utdanningstilbyder har også fagpersoner internt som kan benyttes. Flere ledere og øvrig personell i Noroff innehar relevant kompetanse og kunnskaper som kan benyttes ved behov.

Nettbasert tilbud

Erfaring utdanningstilbyder har gjort ved gjennomføring av tilsvarende nettbaserte undervisningstilbud viser at 40 studenter i en klasse med en lærerstilling fungerer bra.

Vurdering

Stedbasert tilbud

I utgangspunktet slutter vi oss til at en hovedlærer per klasse på 20 elever er tilstrekkelig. Men vi ser ikke at en vikaravtale med et bemanningsbyrå er tilstrekkelig for å sikre kvalifiserte vikarlærere ved hovedlærers fravær.

I søknaden opereres det med betegnelsene *hovedlærer*, *veileder*, *faglærer* og *kontaktlærer*, uten at forholdet mellom disse stillingene er utdypet eller konkretisert. Vi savner en avklaring av dette da

søknaden ikke er entydig i forhold til hvor mange lærere som er tilknyttet undervisningstilbudet på hvert studiested.

Under kriterium 9 i søknaden står det: «På hvert studiested blir studiet administrert av en **hovedlærer** som også fungerer som **veileder**. »

Videre: «Prosjektoppgavene har en viss grad av valgfrihet i forhold til gjennomføringen. Dermed kan **faglærer** og **hovedlærer** være med på å tilrettelegge studiet til ulike behov studentene måtte ha.»

I vedlegg som viser undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet på det enkelte skolested er stillingsfunksjonen beskrevet som «*kontaktlærer*». Denne er spesifisert med 100 % stilling, hvorav 10 % er satt av til sensorarbeid.

Så vidt vi kan se innehas stillingene betegnet som henholdsvis *hovedlærer*, *veileder*, *faglærer* og *kontaktlærer* i realiteten av en og samme person på hvert skolested. Dette er ikke i tråd med beskrivelsene som omtaler lærerroller i søknaden.

Selv om en stillingsprosent på 100 er tilstrekkelig for å ivareta undervisningen for en klasse på 20 studenter, er det ikke et stort og stabilt nok personale så lenge hele stillingsprosenten bemannes av en enkelt person.

I lys av dette er en vikaravtale med et bemanningsbyrå, slik det er beskrevet i søknaden, i utgangspunktet heller ikke tilstrekkelig for å ivareta undervisning ved lærers frafall.

Undervisningstilbyder bør vurdere

- faglærere i deltidstillinger, slik at ved en lærers fravær kan undervisning i et fag forskyves til fordel for et annet
- mulighet for utveksling av faglærere mellom skolesteder

Utdanningstilbyder sier i søknaden at de har andre fagpersoner internt, og at flere ledere og øvrig personell innehar relevant kompetanse som kan benyttes ved behov. Dette kan være en tilfredsstillende løsning, men det omtalte personalet er ikke nærmere beskrevet for det enkelte skolested i søknaden. Vi har derfor ikke mulighet til å vurdere dette alternativet.

Nettbasert tilbud

I utgangspunktet slutter vi oss til at en lærer per 40 studenter er tilstrekkelig ved et nettbasert tilbud.

I søknaden henvises det til tabell for undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet, men i denne er det ikke spesifisert noen ansatte eller stillingsfunksjon for nettstudiet.

Utdanningstilbyder må ha kvalifisert undervisningspersonell i henhold til den student-lærerfordelingen tilbyder oppgir i søknaden og noen må ha ansvar for oppfølging av nettstudentene. Vi kan ikke se at dette er dokumentert i verken søknaden eller den vedlagte dokumentasjonen.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- avklare forholdet mellom de ulike stillingsbetegnelsene (*hovedlærer, veileder, faglærer, kontaktlærer*) som benyttes i søknaden for det enkelte skolested, og dokumentere at dette ikke er samme person på hvert skolested
- presentere en løsning for hvordan de enkelte skolesteder skal kunne gjennomføre fastsatt undervisning med kvalifisert undervisningspersonell uten å være avhengig av innleid vikar fra bemanningsbyrå
- redegjøre for ansvar og undervisningspersonell i stillingsfunksjon tilknyttet det nettbaserte utdanningstilbudet i henhold til det forholdet mellom antall studenter og lærere som er oppgitt i søknaden

3.4.3 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Kompetansekrav til undervisningspersonalet er beskrevet i dokumentet «Studie-/fagspesifikke kravspesifikasjoner for undervisningspersonell ved utdanningstilbudene Fotostudiet 1 og Fotostudiet 2» og i skjemaet «Undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet Fotostudiet».

I skjemaet «Studie-/fagspesifikke kravspesifikasjoner» beskrives foretrukket bakgrunn for hvert tema/fag som formalkompetanse med minst bachelorgrad eller realkompetanse fra bransjeerfaring.

Videre nevnes det at foretrukket bakgrunn er yrkeserfaring, digital kompetanse og pedagogisk kompetanse. Den siste kompetanseforutsetningen kan dekkes av pedagogisk utdanning med minimum enten erfaring fra veiledning/kurs for andre eller i gang med Noroffs eget opplærings- og veiledningskonsept for nye lærere.

I skjema for «Undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet Fotostudiet», er formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse oppgitt som ønskelig for kontaktlærer i 100 % stilling.

Vurdering

For en lærer i en 100 % stilling som både skal ha undervisning, veiledning og fungere som sensor, er det ikke tilstrekkelig at formalkompetanse, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse er ønskelig. Dette må være et krav.

Vi forstår søknaden slik at kontaktlærer, hovedlærer, veileder og faglærer er en og samme person, noe som gir en lærer per klasse i 90 % stilling. Vi ser det derfor som avgjørende at denne personen har de nødvendige kvalifikasjoner til å kunne gi en tilstrekkelig faglig og pedagogisk kvalifisert undervisning.

Fagområdene i undervisningstilbudet spenner flere ulike fagfelt innen fotofaget, som kommunikasjon, visuell formgivning, reklame, samt bransjeerfaring fra journalistikk og kommunikasjonsrådgivning og arbeid med billedkunst.

Den foretrukne bakgrunn som er spesifisert for undervisningspersonellet ved utdanningstilbudet er tilfredsstillende, men det fremkommer ikke av søknaden hvordan undervisningstilbyder skal sikre at læreren har den nødvendige kompetansen for å kunne ivareta bredden i fagfeltene.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- spesifisere kravene til undervisningspersonellet slik at formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse ikke bare er ønskelig, men et krav
- redegjøre for hvordan de enkelte skolesteder skal sikre at lærer/lærere har den nødvendige kompetansen til å kunne ivareta bredden i fagfeltene i undervisningstilbudet

3.5 Eksamen og vitnemål

3.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Undervisningstilbudet er lagt opp med en rekke mindre evalueringer i form av prosjektoppgaver og eksamensoppgaver knyttet til den enkelte modul i studiet. Sammen med et større studieprosjekt på slutten av hvert år utgjør de den samlede vurderingsordningen for studentene. Prosjektoppgavene vil inngå i en mappevurdering for hver enkelt student. Den samlede karakteren vil være satt sammen av studieprosjektene, eksamensoppgaver og mappevurderingen.

Mappevurderingen er obligatorisk og tilbakemeldinger gis kun når oppgaven er levert innen fastsatt tidsfrist. Oppgavebesvarelser kan bearbeides og forbedres helt frem til summativ vurdering ved slutten av semesteret.

Vurdering

Vi vurderer evalueringsordningene til å være tilstrekkelige for fagskolenivået og tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Rollen som sensor ivaretas av en fast ansatt lærer i en 10 % stilling ved de enkelte skolestedene. Sensur gjøres ved kryss-sensur hvor lærer ved et skolested fungerer som sensor for et annet.

Kompetansekravene til sensorer er følgelig de samme som for undervisningspersonalet og beskrevet i dokumentet «Studie-/fagspesifikke kravspesifikasjoner til sensorer ved utdanningstilbudene Fotostudiet 1 og Fotostudiet 2» og i skjemaet «Undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet Fotostudiet».

I skjemaet «Studie-/fagspesifikke kravspesifikasjoner» beskrives foretrukket bakgrunn for hvert tema/fag som formalkompetanse med minst bachelorgrad eller realkompetanse fra bransjeerfaring.

Videre presiseres det at foretrukket bakgrunn er yrkeserfaring, digital kompetanse og pedagogisk kompetanse. Den siste kompetanseforutsetningen kan dekkes av pedagogisk utdanning med minimum enten erfaring fra veiledning/kurs for andre eller igangsatt opplæring i regi av Noroffs eget opplærings- og veiledningstilbud for nye lærere.

I skjemaet «Undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet Fotostudiet» er formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse oppgitt som ønskelige.

Vurdering

Bruk av intern kryss-sensur mellom skolesteder er en akseptert metode for å sikre at sensor ikke kjenner studentene personlig og at sensuren blir upartisk. Samtidig ivaretas behovet for at sensor er godt kjent med pensum og læringsmålene i utdanningstilbudet.

Som vi har påpekt i vurderingen av undervisningspersonellens kvalifikasjoner (kriterium 12), spenner fagområdene i undervisningstilbudet flere ulike fagfelt innen fotofaget, som kommunikasjon, visuell formgivning, reklame, samt bransjeerfaring fra journalistikk og kommunikasjonsrådgivning og arbeid med billedkunst.

Dette stiller store krav til sensors kompetanse og erfaring. Det er ikke tilstrekkelig at formalkompetanse og yrkeserfaring er ønskelig. Dette må være et krav.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må spesifisere kravene til sensorers kvalifikasjoner slik at formell utdanning og yrkeserfaring ikke bare er ønskelig, men et krav.

3.6 Infrastruktur

3.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

Stedbasert tilbud

Utdanningstilbyder disponerer lokaler som benyttes til undervisning på skolestedene i Bergen, Kristiansand, Oslo, Stavanger og Fredrikstad. I Trondheim er det inngått intensjonsavtale med Nova Hotell Kurs og Konferanse om nødvendige lokaler.

Alle lokaler er sentralt plassert med god tilgang til offentlige transportmidler.

Undervisningsrom ved de enkelte skolestedene bestemmes ved studiestart på bakgrunn av behov og antall studenter.

Skolestedenes undervisningsrom er beskrevet i søknaden med størrelse, antall vinduer som kan åpnes, ventilasjon/aircondition, varmekilder, støykilder og rømningsveier.

Videre beskrives et dedikert fotostudio for gjennomføring av praktiske oppgaver på hvert skolested. Fotostudioet vil ha en størrelse på 30-60 m² og en takhøyde på minst tre meter. Rommene kan blendes helt mot sollys.

Skolestedene disponerer et utvalg av systemkameraer med utstyr: et digitalt speilreflekskamera for ca. hver femte student, enkelte objektiver for å løse spesielle fotooppdrag, lys- og blitsutstyr for location og studiobruk, og fotobakgrunner til studio.

Klasserommene vil ha skannere og tilgang til grunnleggende utskriftsmuligheter. Det vil også være mulig å lage storformatutskrifter internt eller eksternt.

Nettbasert tilbud

Et nettbasert utdanningstilbud krever naturlig nok ikke undervisningslokaler og slike er følgelig ikke beskrevet for nettstudiet i søknaden.

Nettstudentene skal imidlertid gjennomføre en obligatorisk samling innenfor fagområdene aktfotografering og studiofotografering. Til dette kreves et egnet fotostudio.

Undervisningstilbyder beskriver et dedikert fotostudio for gjennomføring av praktiske oppgaver på hvert skolested. Fotostudioet vil ha en størrelse på 30-60 m² og en takhøyde på minst tre meter. Rommene kan blendes helt mot sollys.

Skolestedene disponerer et utvalg av systemkameraer med utstyr: et digitalt speilreflekskamera for ca. hver femte student, enkelte objektiver for å løse spesielle fotooppdrag, lys- og blitsutstyr for location og studiobruk og fotobakgrunner til studio.

Vurdering

Stedbasert tilbud

De beskrevne undervisningslokaler, spesialrom og utstyr ved undervisningstilbyders skolesteder tilfredsstillende kravene for å kunne gjennomføre undervisningstilbudet som forutsatt.

Nettbasert tilbud

I søknaden er det ikke beskrevet noe eget fotostudio for nettstudenter og vi forutsetter derfor at de fotostudioer som er beskrevet for de stedbaserte tilbudene vil bli benyttet i forbindelse med samlinger for nettstudentene. Vi vurderer disse som tilfredsstillende for å kunne gjennomføre undervisningstilbudet som forutsatt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Stedbasert tilbud

Utdanningstilbyder benytter fiberbasert internettforbindelser med en kapasitet på minimum 50 Mb/s ved alle skolesteder for å sikre stabil nettilgang. Nettkapasiteten, antall maskiner og programlisenser tilpasses antallet studenter.

Felles skoleportal er plassert på sentrale driftsservere. Fra skolens lokaler går all trafikk i privatnett til og fra server. Ved pålogging hjemmefra sikres tilstrekkelig tilgang gjennom driftsleverandørens 1000 Mb/s internettlinje.

Utdanningstilbyder benytter et sentralisert/sammenkoblet system hvor lokalteknikere fra de ulike skolestedene kan fjernadministrere student- og administrative datamaskiner, herunder feilsøke, reinstallere og konfigurere maskinene.

Hver student disponerer egen bærbar PC eller Mac, utstyrt med nødvendig programvare for gjennomføring av undervisningstilbudet inklusive profesjonelt bildebehandlingsprogram.

Det er tilsatt fem teknikere (tre lokalteknikere på fulltid og to på deltid) fordelt på de ulike skolestedene. I tillegg er Noroff Trondheim tilknyttet egen teknikertjeneste i senteret hvor skolen er etablert.

Nettbasert tilbud

Studentene og lærerne sikres tilgang til tilstrekkelig og aktuell informasjon gjennom anskaffelse av pensumlitteratur, læreres fagbøker, Noroff sitt eget bibliotek, skoleportalen, Internett og i tillegg skolestedenes tilgang/nærhet til offentlig bibliotek.

Noroff lar lærere kjøpe inn etterspurte ressurser i form av bøker, tilganger til faglige nettressurssteder/tjenester/«bibliotek» og annet etter behov.

Vurdering

Stedbasert tilbud

Vi vurderer de beskrevne tjenester og utstyr som tilfredsstillende for å kunne ivareta tilstrekkelig kvalitet i utdanningstilbudet.

Nettbasert tilbud

Vi vurderer at undervisningstilbyder har tilfredsstillende systemer for å ivareta studentenes tilgang til aktuell informasjon innen de fagområder som undervisningstilbudet omfatter.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Tilgangen på aktuell informasjon tilsvarer beskrivelsen av IKT-tjenester for nettbaserte studenter. (Se presentasjonen i forbindelse med kriterium 16).

Vurdering

Vi vurderer at undervisningstilbyder har tilfredsstillende systemer for å ivareta studentenes tilgang til aktuell informasjon innen de fagområder som undervisningstilbudet omfatter.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver avtaler med fire leverandører av fotoutstyr. Videre at det arbeides med å etablere samarbeidsavtaler med lokale fotografer, lokale/regionale mediebedrifter, informasjonsavdelinger i større bedrifter, reklamebyråer, eiendomsめglere, frivillige organisasjoner, kunstmuseer og gallerier, modellbyrå/skoler og sminkeutdanninger.

For skolestedet i Trondheim sier tilbyder også at de planlegger å rekruttere leder og fagpersonell med lokal tilknytning til næringsliv og nettverk, som igjen skal knyttes til samarbeidsaktører ved øvrige skolesteder innen samme fagfelt.

Vurdering

Tilbyder viser til inngåtte samarbeidsavtaler med fire leverandører av fotoutstyr. Disse avtalene gjelder innkjøp av utstyr til skolen, samt en sponsoravtale med Canon Norge AS.

Vi kan ikke se at innkjøpsavtaler mellom skole og utstyersleverandører gir studentene et faglig utbytte eller tilgang til et faglig nettverk. Noe slikt utbytte for studenten er heller ikke beskrevet i søknaden eller den vedlagte dokumentasjonen.

Tilbyder beskriver videre at det arbeides med å etablere samarbeidsavtaler med en lang rekke ulike virksomheter og organisasjoner i tilknytning til studiet. For disse samarbeidsavtalene er det også beskrevet utbytte for studentene, for eksempel mulighet for gjesteforelesere, studiebesøk, og konkrete samarbeidsmuligheter.

Vi oppfatter forslagene som gode og relevante for studiet, men konstaterer at det ikke er inngått noen faktiske avtaler eller intensjonsavtaler om samarbeid med noen aktører.

Vi har forståelse for at tilbyder ikke kan inngå bindende avtaler før et studium er godkjent, men det er etter vår mening fullt mulig å opprette kontakt og/eller inngå intensjonsavtaler.

Videre synes vi at det er noe underlig at tilbyder ikke har spesifisert noen konkrete avtaler på bakgrunn av at de har drift av godkjente fagskoler innen nært beslektede fagområder, blant annet film- og TV-produksjon.

Det er heller ikke gjort rede for hvordan studenter ved det nettbaserte tilbudet kan nyttiggjøre seg avtaler som undervisningstilbyder inngår om faglig samarbeid.

Vi vil også bemerke at listen med inngåtte samarbeidsavtaler beskriver mulighet for utplassering av studenter hos noen av de foreslåtte samarbeidspartnerne. Men i henhold til søknaden har ikke utdanningstilbudet noen praksisutplassering.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive hvordan inngåtte innkjøpsavtaler mellom skole og utstyersleverandører knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv for studentene
- dokumentere faktiske avtaler eller intensjonsavtaler med lokale og/eller regionale virksomheter eller organisasjoner for skolestedene
- gjøre rede for hvordan studenter som tar det nettbaserte tilbudet kan nyttiggjøre seg avtaler som undervisningstilbyder inngår om faglig samarbeid

3.7 Konklusjon fra de sakkyndige

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må:

- fjerne informasjon om at det ettårige utdanningstilbudet gir yrkeskompetanse som kvalifiserer til å arbeide som kommersiell fotograf, pressefotograf, reklamefotograf, kunstoffotograf, fotolærer og fotohandler (kriterium 2 og 6)

- differensiere i studieplanen oppnådd yrkeskompetanse (jobbmuligheter) etter fullført første og andre år av utdanningen (kriterium 2 og 6)
- spesifisere i studieplanen hvilke arbeidsoppgaver og stillinger studenten kvalifiserer til etter fullført ettårig utdanning (kriterium 6)
- godtgjøre at lengden og omfanget på den obligatoriske samlingen er tilstrekkelig til at nettstudentene får gjennomført nødvendig undervisning, øvelser og oppgavearbeid som krever tilgang til fotostudio (kriterium 8)
- levere en plan for samlinger som viser hvor mye lærerstøttet undervisning nettstudentene vil få i løpet av samlingen og hvilken tilgang de for øvrig vil ha til studio i løpet av samlingen (kriterium 8)
- redegjøre for hvordan undervisningstilbyder sikrer at alle nettstudenter har et tilstrekkelig antall samarbeidspartnere til å kunne gjennomføre oppgaver som krever samarbeid (kriterium 9)
- avklare forholdet mellom de ulike stillingsbetegnelsene (hovedlærer, veileder, faglærer, kontaktlærer) som benyttes i søknaden for det enkelte skolested og dokumentere at dette ikke er samme person på hvert skolested (kriterium 11)
- presentere en løsning for hvordan de enkelte skolesteder skal kunne gjennomføre fastsatt undervisning med kvalifisert undervisningspersonell uten å være avhengig av innleid vikar fra bemanningsbyrå (kriterium 11)
- redegjøre for ansvar og undervisningspersonell i stillingsfunksjon tilknyttet det nettbaserte utdanningstilbudet i henhold til det forholdet mellom antall studenter og lærere som er oppgitt i søknaden (kriterium 11)
- spesifisere kravene til undervisningspersonellet slik at formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse ikke bare er ønskelig, men et krav (kriterium 12)
- redegjøre for hvordan de enkelte skolesteder skal sikre at lærer/lærere har den nødvendige kompetansen til å kunne ivareta bredden i fagfeltene i undervisningstilbudet (kriterium 12)
- spesifisere kravene til sensorers kvalifikasjoner slik at formell utdanning og yrkeserfaring ikke bare er ønskelig, men et krav (kriterium 14)
- beskrive hvordan inngåtte innkjøpsavtaler mellom skole og utstyersleverandører knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv for studentene (kriterium 18)
- dokumentere faktiske avtaler eller intensjonsavtaler med lokale og/eller regionale virksomheter eller organisasjoner for skolestedene (kriterium 18)
- gjøre rede for hvordan studenter som tar det nettbaserte tilbudet kan nyttiggjøre seg avtaler som undervisningstilbyder inngår om faglig samarbeid (kriterium 18)

Tilbyder bør:

- vurdere et navn som tydeligere kommuniserer hvilken retning innen fotofaget tilbudet kvalifiserer til (kriterium 1)
- legge til rette for at nettstudenter som ønsker det kan gjøre avtale om å benytte fotostudio på tilbyders undervisningssteder ut over de fastsatte samlingene (kriterium 8)

4 Tilvarsrunde

NOKUT mottok 28. august 2012 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering. Den sakkyndige komiteen vurderte tilbakemeldingen 12. september.

Søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen og den sakkyndige tilleggsvurdering i forbindelse med de opprinnelig underkjente kriteriene presenteres under. I tillegg presenteres NOKUTs tilleggsvurdering angående informasjonen som søker oppgir om fagskoletilbudet.

4.1 Læringsmål (kriterium 2)

Tilbyder må:

- fjerne informasjonen om at det ettårige utdanningstilbudet gir yrkeskompetanse som kvalifiserer til å arbeide som kommersiell fotograf, pressefotograf, reklamefotograf, kunstfotograf, fotolærer og fotohandler
- differensiere oppnådd yrkeskompetanse (jobbmuligheter) etter fullført første og andre år i studieplanen

Søkerens tilbakemelding

Vi har gjennomgått læringsmålene for første år og redigert mulig yrkeskompetanse i henhold til merknadene. I tillegg har vi også differensiert jobbmulighetene etter fullført første og andre år i studieplanen.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

Tilbyder må:

- spesifisere i studieplanen hvilke arbeidsoppgaver og stillinger studenten kvalifiserer til etter fullført ettårig utdanning (Ref. vurdering av kriterium 2)
- fjerne informasjonen om at utdanningstilbudet gir yrkeskompetanse som kvalifiserer for å arbeide som kommersiell fotograf, pressefotograf, reklamefotograf, kunstfotograf, fotolærer og fotohandler etter fullført ettårs utdanning. (Ref. vurdering av kriterium 2)
- differensiere i studieplanen oppnådd yrkeskompetanse (jobbmuligheter) etter fullført første og andre år av utdanningen

Søkerens tilbakemelding

Vi har gjennomgått læringsmålene for første år og redigert mulig yrkeskompetanse i henhold til merknadene. I tillegg har vi også differensiert jobbmulighetene etter fullført første og andre år i studieplanen.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

Tilbyder må:

- godtgjøre at lengden og omfanget på den obligatoriske samlingen er tilstrekkelig til at nettstudentene får gjennomført nødvendig undervisning, øvelser og oppgavearbeid som krever tilgang til fotostudio
- levere en plan for samlinger som viser hvor mye lærerstøttet undervisning nettstudentene vil få i løpet av samlingen og hvilken tilgang de for øvrig vil ha til studio i løpet av samlingen

Søkerens tilbakemelding

De obligatoriske samlingene vil bli arrangert som helgekurs fra fredag ettermiddag til søndag ettermiddag i ett av Noroffs skolelokaler. I løpet av et studieår vil samme modul bli gjennomgått to ganger for å gi nettstudentene større fleksibilitet og tilpasning til studieprogresjonen.

Det vil være lærerstøttet undervisning og veiledning i de praktiske delene av modulen til sammen 20 timer i løpet av helgen, og undervisningslokalene og fotostudio vil stå til studentenes disposisjon resten av tiden.

Et helgekurs vil følge en tidsplan som dette:

- Fredag 16:00 – 19:00 Lærerstøttet undervisning/veiledning
- Fredag 19:30 – 22:00 Lærerstøttet undervisning/veiledning
- Lørdag 09:00 – 12:00 Lærerstøttet undervisning/veiledning
- Lørdag 13:00 – 18:00 Lærerstøttet undervisning/veiledning
- Lørdag 18:00 – 23:00 Selvstendig arbeid – oppgaveløsning
- Søndag 09:00 – 12:00 Lærerstøttet undervisning/veiledning/oppgaveløsning
- Søndag 12:30 – 16:00 Lærerstøttet undervisning/veiledning/oppgaveløsning

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.4 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

Tilbyder må redegjøre for hvordan undervisningstilbyder sikrer at alle nettstudenter har et tilstrekkelig antall samarbeidspartnere til å kunne gjennomføre oppgaver som krever samarbeid.

Søkerens tilbakemelding

Gjennom det digitale læringsystemet vil hovedlærer sette nettstudentene i kontakt med andre som er på omtrent samme progresjonsnivå i studiet for å gjennomføre de oppgavene som krever samarbeid.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.5 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

Tilbyder må:

- redegjøre for ansvar og undervisningspersonell i stillingsfunksjon tilknyttet det nettbaserte utdanningstilbudet i henhold til det forholdet mellom antall studenter og lærer som er oppgitt i søknaden
- avklare forholdet mellom de ulike stillingsbetegnelsene (*hovedlærer, veileder, faglærer, kontaktlærer*) som benyttes i søknaden for det enkelte skolested, og dokumentere at dette ikke er samme person på hvert skolested
- presentere en løsning for hvordan de enkelte skolesteder skal kunne gjennomføre fastsatt undervisning med kvalifisert undervisningspersonell uten å være avhengig av innleid vikar fra bemanningsbyrå

Søkerens tilbakemelding

Noroff vil tilsette hovedlærer for det nettbaserte fotostudiet. Hovedlærer vil ha ansvar for administrasjon av studiet, faglærerne og opptil 40 studenter. Ved behov vil det tilsettes ytterligere lærerkrefter. Faglærerne vil tilsettes i henhold til kravspesifikasjonene for lærere i studiet. Det har betydning for arbeidsbelastningen til lærerkreftene at studiet har fire oppstartstidspunkter gjennom året, og en spredning på hel- og deltidsstudenter. Ved behov engasjeres ytterligere faglærere.

Hovedlærer på hvert studiested er ansvarlig for administrasjonen av studiet og studentene, og vil også fungere som faglærer i avgrensede fagfelt. Vedkommende og alle andre faglærere vil ansettes i henhold til kravspesifikasjonene for lærere i vedlegget «Faglig kravspesifikasjon ved tilsetting av lærekrefter FOTO». Veiledere vil i hovedsak være kontaktpersoner fra relevant næringsliv, men også studenter i stipendiatstillinger. Stillingsbetegnelsen «*kontaktlærer*» vil ikke bli brukt i fagskolesammenheng.

Ved tilsetting av faglærere i henhold til «Faglig kravspesifikasjon ved tilsetting av lærekrefter FOTO» og ved normale prosedyrer for kontroll av søkeres dokumentasjon av formal- og realkompetanse sikres studiet kvalifisert undervisningspersonell. Enkelte faglærere med spesialisert kompetanse vil kunne undervise i sin modul ved flere studiesteder.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.6 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

Tilbyder må:

- spesifisere kravene til undervisningspersonellet slik at formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse ikke bare er ønskelig, men et krav
- redegjøre for hvordan man skal sikre at lærer/lærere har den nødvendige kompetansen til å kunne ivareta bredden i fagfeltene i undervisningstilbudet
- redegjøre for hvordan de enkelte skolesteder skal sikre at lærer/lærere har den nødvendige kompetansen til å kunne ivareta bredden i fagfeltene i undervisningstilbudet

Søkerens tilbakemelding

I kravspesifikasjonene til lærere er kravene til formell utdanning, pedagogiske kvalifikasjoner og digital kompetanse til hovedlærer og faglærere i teoretiske fag tydeliggjort.

Ved tilsetning av alle lærere gjennomgår Noroff dokumentasjon på utdanning og realkompetanse og kontakter oppgitte og andre referanser for å sikre at de undervisningskrefter som ansettes har den nødvendige kompetansen til å kunne ivareta bredden i fagfeltene i undervisningstilbudet.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Vi vil kommentere at vedlagte skjema med «Tilsatte FOTO Noroff Instituttet» burde vært vedlagt søknaden første gang.

4.7 Sensorenes kompetanse (kriterium 14)

Tilbyder må spesifisere kravene til sensorers kvalifikasjoner slik at formell utdanning og yrkeserfaring ikke bare er ønskelig, men et krav.

Søkerens tilbakemelding

I kravspesifikasjonene til sensorer er kravene til formell utdanning og yrkeserfaring tydeliggjort.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.8 Faglig samarbeid (kriterium 18)

Tilbyder må:

- beskrive hvordan inngåtte innkjøpsavtaler mellom skole og utstyrsleverandører knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv for studentene
- beskrive faktiske avtaler eller intensjonsavtaler med lokale og/eller regionale virksomheter eller organisasjoner
- gjøre rede for hvordan studenter som tar det nettbaserte tilbudet kan nyttiggjøre seg avtaler som undervisningstilbyder inngår om faglig samarbeid
- dokumentere faktiske avtaler eller intensjonsavtaler med lokale og/eller regionale virksomheter eller organisasjoner for skolestedene

Søkerens tilbakemelding

Vedlegget om samarbeidsavtaler mellom foto og informasjonsstudiet og nærings- og samfunnsniv er oppdatert med inngåtte avtaler og intensjonsavtaler. Nettstudentene vil kunne bruke de samme samarbeidsavtalene. Dersom geografisk avstand gjør det vanskelig, vil Noroff veilede studentene til å oppnå kontakt med alternative samarbeidspartnere. Om det ikke lar seg gjøre å inngå avtaler med lokale bedrifter, vil Noroff kunne beskrive realistiske arbeidssituasjoner til oppgavetekstene.

Inngåtte innkjøpsavtaler er tilbud som studentene får i tillegg til samarbeidsavtaler som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi vurderer at endringene er etter våre anbefalinger og kriteriet anses derfor som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.9 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Tilbudet anbefales godkjent.

4.10 NOKUTs krav angående informasjon fra søker om fagskoletilbudet

Tilbyder må oppdatere hjemmesiden.

Tilbyder bør:

- vise til hvor aktuelle søkere kan finne informasjon om hvilke faglige krav som må oppfylles ved søknad om opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering
- tydeliggjøre at realkompetansen skal vurderes opp mot det formelle opptakskravet
- sikre at det går frem at endringene i reglementet er revidert og vedtatt av styret den 16. april 2012

4.10.1 Søkerens tilbakemelding

Hjemmesidene er oppdatert i henhold til kommentarene. Reglement med blant annet kriterier for realkompetanse er tilgjengelig på Studentsider, man trenger ikke å klikke «Søk nå». Vi har likevel lagt inn linker til både *Kontraktsvilkår* og *Reglement* i sidens bunntekst, sammen med andre linker vi ønsker å fremheve. Reglementets siste reviderte versjon som er godkjent av styret ligger ute. En siste versjon legges ut etter første styremøte høsten 2012.

Vi har bemerket oss de øvrige «bør»- punkter og vil utbedre og etterkomme disse i best mulig grad. I den forbindelse er disse registrert av studiesjef som vil følge dem opp internt både i administrasjonsmøter, møter med faglig stab og i utviklingsrådet. Punktet vedrørende styrereglement er formidlet til sentraladministrasjonen for oppfølging.

4.10.2 Tilleggsvurdering

I den innledende vurderingen påpekte NOKUT at opptakskrav for fagskoleutdanningene ikke var beskrevet på hjemmesiden. Skolen har lagt inn lenke til oppdatert reglement, men det ville også vært naturlig at opptak til utdanningen sto beskrevet sammen med informasjon om utdanningstilbudet. Ifølge reglementet er det formelle opptakskravet for enkelte utdanninger spesifikke studieretninger eller utdanningsprogram fra videregående opplæring, og dette skal være spesifisert i beskrivelsen av faget på skolens hjemmesider og i fagplanen. Tilbyder må sørge for at opptakskravene til fagskoleutdanningene er lettere tilgjengelig for aktuelle søkere.

I den foreløpige rapporten som ble sendt tilbyder, ble opptakskrav i kriterium 4 vurdert som tilfredsstillende. NOKUT har hatt en dialog med den sakkyndige komiteen, og deres vurdering av opptakskravene er blitt endret slik at kriteriet ikke er funnet tilfredsstillende. Det er tatt hensyn til at Noroff Fagskole AS har presisert at utdanningene er søkt inn under prøveordningen igangsatt av Kunnskapsdepartementet, hvor grunnlaget for opptak er basert på generell studiekompetanse. Vi viser til vedlagt vurdering av opptakskrav.

NOKUT ønsker å presisere at prøveordningen i denne omgang gjelder innenfor fagområdene *kunst, kultur, design og håndverk* og *medier og kommunikasjon*. Prøveordningen innebærer at fagskoler, som tilbyr fagskoletilbud innenfor nevnte fagområder, skal kunne etablere tilbud for studenter som tas opp på grunnlag av *fullført generell studiekompetanse*. Noroff Fagskole AS har søkt om å ta opp studenter fra alle fagområder innen videregående opplæring.

Endret vurdering av opptakskrav:

Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Utdanningen bygger ikke på fagbrev, svennebrev eller yrkeskompetanse fra videregående skole. For opptak til utdanningstilbudet kreves fullført og bestått treårig videregående opplæring. Det er anledning til å søke opptak på grunnlag av realkompetanse. Opptakskravene er beskrevet i eget opptaksreglement.

Vurdering

Studenter som har gått «Medier og kommunikasjon» og har tatt svennebrev i fotograffaget, vil ha kunnskap som overlapper med enkelte emner i studiet, men målene for studiet og sammensetningen av fagene gir likevel kvalifikasjoner på tertiært nivå.

Slik studiet er beskrevet vil det være mulig for søkere med generell studiekompetanse å følge undervisningen. Det vil imidlertid ikke være tilstrekkelig med andre yrkesfaglige utdanningsprogram som formelt opptaksgrunnlag.

Det formelle opptakskravet må være svennebrev i fotograffaget eller generell studiekompetanse fra videregående opplæringsnivå.

Ved opptak på grunnlag av realkompetansevurdering, må det komme klart frem at søkere må dokumentere kompetanse tilsvarende svennebrev i fotograffaget eller generell studiekompetanse, for å sikre at studenter som tas opp til utdanningstilbudet har tilstrekkelig bakgrunn og modenhet til å kunne fullføre utdanningen.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- endre det formelle opptakskravet
- spesifisere hvilke kvalifikasjoner fra videregående opplæring realkompetansen skal vurderes opp mot

5 Ny tilsvarsrunde

I brev datert 19. september 2012 beklaget NOKUT at det kom nye endringer i den sakkyndige vurderingen. Tilbyder fikk informasjon om nødvendige endringer på hjemmeside og i opptakskravet for fagskoleutdanningene *foto og informasjon 1* og 2. Det ble gitt en ny tilsvarsfrist til 8. november 2012 for å gjøre de påpekte endringene. NOKUT mottok et nytt tilsvarende 13. november 2012.

Søkers tilbakemelding

Opptakskrav

Det formelle opptakskravet er generell studiekompetanse fra videregående opplæringsnivå eller svennebrev i fotograffaget.

Realkompetanse vurderes opp mot kompetanse tilsvarende svennebrev i fotograffaget, eller kompetanse tilsvarende generell studiekompetanse.

Ved realkompetansevurdering tilsvarende generell studiekompetanse er minstekravet bestått norsk, engelsk og samfunnsfag.

Dette er satt inn i fagplanen side 8.

Nettsidene våre inneholder ingen informasjon om dette studiet overhodet, men når godkjenningen kommer, og vi legger ut informasjon om dette studietilbudet, vil opptakskravene være tilgjengelige fra følgende steder:

1. På studiets informasjonsside
2. I skolens opptaksreglement.

På dagens nettsider er det lagt inn link til opptakskrav under faktaboksen for hvert fagskolestudium.

Dato for skolereglement

Når det gjelder saken om to motstridende datoer på skolereglementet, ble dette løst umiddelbart etter at vi mottok deres brev. Våre reglementer er nå samlet direkte på nettsidene, og ikke som en pdf.

Se <http://www.noroff.no/student/fagskole/mine-sider/skolereglement> for detaljer.

Dette er også tilgjengelig fra bunnteksten på alle våre salgssider.

NOKUTs vurdering

Hjemmeside

På hjemmesiden er det nå lagt inn en lenke til opptakskrav for hvert utdanningstilbud, men lenken viser kun til at studentene skal ha videregående skole eller realkompetanse som forkunnskaper. Det er ikke beskrevet hvilke studieretninger/ programmer som er formelt opptak til fagskoleutdanningene og det er heller ikke presisert at studentene skal ha fullført og bestått den videregående opplæringen. Det er fortsatt ikke mulig å finne frem til om det er spesifikke programmer fra videregående opplæring som er det formelle opptaksgrunnlaget for noen av fagskoleutdanningene Noroff Fagskole AS tilbyr.

Opptakskrav

Tilbyder har tatt komiteens tilbakemelding til etterretning og endret det formelle opptakskravet på en tilfredsstillende måte. Beskrivelsen av realkompetanse er imidlertid mangelfull. Det kommer frem at realkompetansen skal vurderes opp mot de formelle kravene til opptak, men skolen må utdype hva som skal vektlegges i vurdering av realkompetanse. Dette kan være omfang av praksis, dokumentert erfaring fra relevante oppgaver, praktiske ferdigheter, kurs, annen dokumentert utdanning og egenvurdering. Formålet med en realkompetansevurdering er å ta stilling til om en student uten formell kompetanse har tilegnet seg de nødvendige forkunnskaper og ferdigheter på annen måte.

I skolens reglement står det som vurderingskriterier for realkompetansevurdering at søker må dokumentere tilstrekkelige ferdigheter i norsk og engelsk til å kunne gjennomføre studiet. Ferdighetene skal ligge på et nivå som tilsvarer den kompetansen som oppnås ved Norsk Vg1 studieforbereende eller Norsk Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram samt Engelsk Vg1 studieforbereende eller Engelsk Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram. Vi antar at denne bestemmelsen også gjelder for søkere til *foto og informasjon*. Dette kravet må komme tydelig frem i studieplanen.

NOKUT kan ikke fatte vedtak om godkjenning av fagskoleutdanningen *foto og informasjon 1* før tilbyder har endret bestemmelsene om opptak og gjort nødvendige endringer på hjemmesiden.

6 Tilsagn om godkjenning

Vi viser til søknad innkommet til søknadsrunden 15. februar 2012 fra Noroff Fagskole AS om godkjenning av fagskoletilbudet *fotostudiet 1* som endret navn til *foto og informasjon 1* etter sakkyndig anbefaling. Utdanningstilbudet er et ettårig sted- og nettbasert tilbud på heltid (tilsvarende to år på deltid).

Den sakkyndige komiteen anbefaler at tilbudet godkjennes, men NOKUT kan ikke fatte vedtak om godkjenning av fagskoletilbudet *foto og informasjon 1*, før Noroff Fagskole AS har gjort nødvendige endringer på hjemmesiden og utbedret opptakskravene til studiet.

For mer informasjon viser vi til NOKUTs vurdering i kapittel 5 i tilsynsrapporten.

Tilsagnet om godkjenning er gyldig frem til 31. januar 2013. Dersom vi ikke har mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på at nødvendige endringer er gjort innen fristen, vil NOKUT fatte vedtak på bakgrunn av den informasjonen vi har.

7 Tilbyders tilbakemelding

Noroff Fagskole AS har sendt NOKUT oppdatert studieplan hvor opptakskravene er beskrevet på en tilfredsstillende måte. Det er gjort endringer på hjemmesiden slik at opptakskravene og reglementet er lett tilgjengelig for aktuelle søkere. Opptakskravene er imidlertid like for alle utdanningene. For utdanninger hvor det er spesielle studieretninger eller fagbrev som er formelt opptaksgrunnlag, er dette ikke beskrevet. Vi anbefaler at Noroff Fagskole AS arbeider videre med å gi aktuelle søkere korrekt informasjon om opptakskravene til den enkelte utdanningen.

8 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av fagskoleutdanningen *foto og informasjon 1*, ettårig stedbasert og fjernbasert undervisningstilbud på heltid (tilsvarende to år på deltid) ved Noroff Fagskole AS som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å godkjenne søknaden.

Vedtaket gjelder utdanningstilbudet som er beskrevet i søknaden av 15. februar 2012 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for følgende læresteder:

- Trondheim
- Bergen
- Stavanger
- Kristiansand
- Oslo
- Fredrikstad

Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

9 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Noroff Fagskole AS, datert 15. februar 2012, om godkjenning av fagskoletilbudet *fotostudiet 1* som endret navn til *foto og informasjon 1* etter sakkyndig anbefaling. Tilbudet er et ettårig sted- og nettbasert undervisningstilbud på heltid (tilsvarende to år på deltid). NOKUTs saksnummer: 12/170-1.
- Reglement revidert og vedtatt av styret 20. april 2012
- Tilbakemelding på sakkyndig vurdering datert 28. august 2012. NOKUTs saksnummer: 12/170-9.
- Tilleggsvurdering fra sakkyndig komité datert 12. september 2012
- Tilbakemelding fra Noroff Fagskole AS, datert 13. november 2012. NOKUTs saksnummer: 12/170-11.
- Tilbakemeldinger fra Noroff Fagskole AS, datert 15. januar 2013 og 29. januar 2013. NOKUTs saksnummer: 12/170-15 og 12/170-16.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Fotokunstner, Hedevig Anker**

Hedevig Anker har hovedfag i kunsthistorie fra Universitetet i Bergen (1999). Hun har vært faglærer ved Oslo Fotokunstscole i flere år, sensor ved Rogaland Kunstscole og Høgskolen i Oslo og gjesteforeleser ved Kunsthøgskolen i Oslo og Strykejernet kunstscole. Anker har de siste femten årene hatt mange separat- og gruppeutstillinger. Hun er kjøpt opp av blant andre Nasjonalmuseet og Norsk Kulturråd og har vært med på utsmykningen av Regjeringens Representasjonsanlegg. Anker har mottatt en rekke stipend og støtte til ulike prosjekter og har mange forskjellige publikasjoner bak seg.

- **Kursutvikler Arne Jansen, NKI Nettstudier**

Jansen har sin utdanning fra IT-, journalist- og multimediefag. Han har blant annet yrkeserfaring som fagsjef for Næringsakademiet AS hvor han underviste i IT-studier, som fast/freelance journalist for blant annet Inside Data, Computer World Norge, PCWorld Norge og Microsoft Magazine. Siden 2006 har Jansen arbeidet med utvikling av kurs og studier innen fjernundervisning og nettundervisning for NKI Nettstudier. Han har jobbet med det Skandinaviske samarbeidsprosjektet Multimediejournalistikk, som vant Boldic Award 2011. For tiden deltar han også i prosjektet e-teacher, som er et EU-prosjekt under Leonardo da Vinci programmet.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *foto og informasjon 1* ved Noroff Fagskole AS.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009